20.9.2018

Talousjohtaja Jukka Nummikoski

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston
asiantuntijakuuleminen 21.9.2018

HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Metsähallituksen virkistysalueiden korjausvelka

Hallituksen esitykseen sisältyy 1,9 milj. euron lisärahoitus Metsähallituksen retkeily- ja virkistysalueiden reittien korjaukseen ja kunnossapitoon. Rahoitus jakautuu YM:n ja MMM:n kesken siten, että 1,5 milj. euroa kohdistetaan YM:n puolelle kansallispuistojen korjausvelan pienentämiseen ja 0,4 milj. euroa MMM:n puolelle retkeily- ja virkistysalueiden välttämättömiin korjausinvestointeihin momentille 30.64.50.

Esitetty lisäys on erittäin tarpeellinen, mutta kattaa vain osittain korjausvelan purkamiseen tarvittavan lisärahoituksen. Metsähallituksen laatiman kymmenvuotisen korjausvelan purkuohjelman perusteella lisärahoitusta tarvitaan pelkästään MMM:n puolelle ohjelman ensimmäiselle 5-vuotiskaudelle vuosittain 0,9 milj. euroa.

Lisärahoitustarve perustuu lokakuussa 2017 valmistuneeseen Metsähallituksen selvitykseen, jossa luontokohteiden korjausvelan määräksi arvioidaan 44 miljoonaa euroa. Tästä MMM:n kohteiden osuus on 6,7 milj. euroa. Korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää joka tulisi panostaa kysynnän pohjalta priorisoituun ja ylläpidettäväksi päätettyyn rakennuskantaan, rakennelmiin, muuhun palveluvarustukseen ja reitteihin, jotta palvelukokonaisuus olisi hyväkuntoinen ja asiakkaille turvallinen. Ilman lisäpanostuksia korjausvelan määrä kasvaa vuosittain n. 4 %. Ränsistyvä palveluvarustus on iso turvallisuus- ja brändiriski sekä kansallinen uhkatekijä luontomatkailun kehittymiselle. Korjaaminen on myös sitä kalliimpaa, mitä huonokuntoisemmiksi rakenteet päästetään. Korjausvelkaa laskettaessa on jo otettu huomioon, että osa palveluvarustuksesta puretaan. Mikäli korjausvelasta ei pystytä huolehtimaan, täytyy palveluvarustusta ryhtyä purkamaan luontomatkailun ja luonnon virkistyskäytön kannalta merkittäviltä kohteilta.

Luonnonvaratalouden kasvua vahvistava hankerahoitus

Luonnonvaratalous (metsiin, kaloihin, riistaan ja veteen pohjautuvien uusiutuvien luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen) on ollut viime vuosina Suomen kasvualoja. Kasvun jatkuminen edellyttää kuitenkin panostuksia luonnonvaratalouden tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Hallituksen budjettineuvotteluissa sovittiin 1,2 milj. euron lisäyksestä Luonnonvara- ja biotalouden edistämismomentille 30.40.22. Lisäys kohdistetaan biotalouteen liittyvän innovoinnin edistämiseen, mutta se kattaa vain osittain MMM:n esittämän lisätarpeen. Ensi vuodelle lisäresursseja tarvittaisiin mm. metsätiedon palvelualustan rakentamiseen sekä suomalais-ruotsalaisen bioinnovaatio-ohjelman käynnistämiseen.

Metsätiedon palvelualusta parantaa metsä-, luonto- ja ympäristötietoaineistojen saatavuutta ja käytettävyyttä. Tietostandardien, rajapintojen ja datojen käytön pelisääntöjen kehittämisellä luodaan metsäalan eri toimijoille tasapuolisesti edellytyksiä digitalisaation käyttöönottoon ja kehittymiseen. Palvelualustan kautta eri tietojärjestelmissä oleva paikkatieto saadaan hyötykäyttöön. Julkisin varoin kerättävä paikkatieto muodostaa alustan, jonka päälle muut toimijat voivat rakentaa sovelluksia ja uusia liiketoimintamalleja. Hankkeen lisärahoitustarve vuodelle 2019 on 1,5 milj. euroa.

Suomalais-ruotsalaisen bioinnovaatio-ohjelma perustuu Suomen ja Ruotsin pääministerien tapaamiseen 25.8.2017 sekä MMM:n järjestämään suomalais-ruotsalaiseen metsäkonferenssiin 17.-18.4.2018. Suomella ja Ruotsilla on paljon toisiaan täydentävää tutkimustietoa ja –osaamista, jota yhdistämällä voidaan nopeuttaa biotalouden uusien tuotteiden ja palveluiden syntyä ja saattamista vientimarkkinoille. Yhteisen kehittämisen teemoina olisivat mm. puurakentaminen, biojalostamot, kansalliset metsäohjelmat ja sininen biotalous. Viisivuotisen ohjelman käynnistäminen edellyttää 1 milj. euron lisärahoitusta vuodelle 2019.